

Katedra historie
Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni

Dominika Ptáková
TĚŽBA URANU A PRACOVNÍ TÁBORY
PŘI URANOVÝCH DOLECH V POVÁLEČNÉM ČESKOSLOVENSKU
bakalářská práce

Oponentský posudek

Bakalářská práce Dominiky Ptákové se zabývá významným tématem z českých i evropských hospodářských a politických dějin, tj. těžbou uranu v sovětizovaném Československu. Soupis odborné literatury, z níž kolegyně vycházela, je sice skryta pod souhrnným a poněkud problematickým názvem „Reference“, ovšem obsahuje všechny základní monografie a studie potřebné ke zpracování tématu. Navíc je třeba ocenit, že autorka pracovala i s vybranými prameny uloženými v Archivu bezpečnostních složek.

Výsledkem je srozumitelně strukturovaná sumarizující práce, která problematiku těžby československého uranu a jeho využití totalitně-imperiálním Sovětským svazem („atomová bomba“) zasazuje do historického i geopolitického kontextu. Ukazuje na závislost Československa a jeho politické elity na sovětsko-ruském impériu od podepsání smlouvy z roku 1943, stejně jako na licoměrnost poválečné třetí republiky s její „lidovou demokracií“ posilující svorně skrze tzv. Národní frontu závislost země na orientální tyranii. Výrazem toho byla i československo-sovětská „přísně důvěrná“ smlouva z listopadu 1945, kterou si Sověti náš uran za v podstatě koloniálních podmínek vyhradili pro sebe. (In margine: autorka uvádí, že je jeden z originálů smlouvy uložen ve Státním ústředním archivu v Praze, ten se ovšem od roku 2005 jmenuje Národní archiv.)

Autorka popisuje rozvoj těžby na Jáchymovsku a Příbramsku, například zřízení Národního podniku Jáchymovské doly (1946), která byla po roce 1948 spojena s otrockou prací politických vězňů internovaných v komunistických koncentračních táborech. Zatímco v letech 1946–1950 pracovali v dolech převážně němečtí váleční zajatci (deportovaní se SSSR), brzy byli nahrazeni vězňeny československými občany. V bakalářské práci je podrobně popsána implementace sovětského systému vězeňství až do roku 1961, včetně všudypřítomné brutality. Nechybí ani retrospektiva dějin zrodu československé jaderné energetiky.

Až na drobné překlepy a neobratnosti je bakalářská práce napsána dobrou češtinou. Ačkoliv jde o práci kompilační, na základě odborné literatury s příměsí vlastního archivního výzkumu, považuji ji za velmi zdařilou. I proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou „výborně“.

doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.
V Praze dne 28. srpna 2021